

35. seja Državnega sveta Republike Slovenije

Sre, 21.01.2026 - 17:00

[Natisni](#)

Ljubljana, 21. januar 2026 – Državni svetniki so na 35. redni seji med drugim obravnavali predloge zakonov o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje, razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške premogovne regije, zdravstveni negi in babištvu, udeležbi delavcev pri dobi?ku, usmerjanju otrok s posebnimi potrebami ter štiri zahteve za za?etek postopka za oceno ustavnosti.

Ob samem za?etku seje so se državni svetniki z minuto molka poklonili spominu na preminulega Alberta Vodovnika, nekdanjega državnega svetnika iz ?rne na Koroškem, ki je bil ?lan Državnega sveta v I. in II. mandatu.

Na pobudo državnega svetnika Miloša Poholeta je Državni svet obravnaval in sprejel **Zahtevo za za?etek postopka za oceno ustavnosti 1.a ?lena, petega odstavka 3. ?lena, 3.a ?lena in tretjega odstavka 5. ?lena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93, 63/94 – KZ, 22/21 – odl. US, 130/21 – odl. US in 108/24)** ter predlaga Ustavnemu sodiš?u Republike Slovenije, da zadevo obravnava prednostno.

Izpodbijane dolo?be, sprejete decembra 2024 z ZPPre-A, uvajajo naknadno ustavnosodno presojo akta o odreditvi parlamentarnih preiskav (1.a ?len), spremembe postopka in razlogov za izlo?itev poslancev iz preiskovalne komisije (3. ?len), dolo?itev postopka predlaganja poslancev za status preiskovanca ali pri?e (3.a ?len) ter omejitev zunanje strokovne pomo?i komisiji (5. ?len, 3. odstavek). Državni svet ugotavlja, da predlagateljica zakona in zakonodajalec nista upoštevala pripomb Komisije Državnega sveta za državno ureditev, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Sodnega sveta, Mestne ob?ine Ljubljana, Združenja mestnih ob?in Slovenije, Državnotožilskega sveta in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora niti opozoril, ki jih je glede zakona izrekel Državni svet ob vloženem vetu. Po mnenju Državnega sveta je sprejetje zakona v takšni obliki privedlo do urejanja parlamentarnih preiskav na na?in, ki povzro?a, da bo instrument parlamentarne preiskave povsem neu?inkovit saj povzro?a podaljševanje za?etne faze postopka za vsaj 90 dni, s tem pa omejuje ustavno pristojnost Državnega sveta in parlamentarne manjšine zahtevati u?inkovito preiskavo. Rešitve vpeljujejo zgolj navidezno varstvo pravic preiskovancev, saj dolo?eni postopki in roki v praksi niso izvedljivi. Državni svet v zahtevi opozarja, da se z novelo vnesenim pravnim sredstvom pred Ustavnim sodiš?em izpodbija akt o odreditvi parlamentarne preiskave, po obrazložitvi predlagateljice naj bi se s tem varovalo ?lovekove pravice preiskovancev, kar pa ne drži saj je Ustavno sodiš?e že zavzelo stališ?e, da se z aktom o odreditvi preiskave sploh ne more posegati v ?lovekove pravice. Državni svet ocenjuje, da so spremembe v 3. in 3.a ?lenu nejasne, omejitev zunanje strokovne pomo?i pa ni skladna z zahtevami u?inkovite preiskave. Opozarja, da ZPPre-A ne sledi ustavnosodnim odlo?bam v zadostni meri in po drugi strani prekora?uje obveznosti iz relevantnih odlo?b Ustavnega sodiš?a z rešitvami, ki kršijo na?ela pravne države, enakosti pred zakonom ter ustavno varovani sodniško in državnotožilsko neodvisnost. Posebej problemati?na je je tudi neusklajenost zakona s Poslovnikom o parlamentarni preiskavi ter njeno zakonsko urejanje imenovanja ?lanov komisije kar pa mora urejati Poslovnik o parlamentarni preiskavi saj se za sprejetje slednjega zahteva kvalificirana ve?ina. Državni svet ocenjuje, da so izpodbijane dolo?be ustvarile mehanizme, ki bodo v prihodnje omogo?ili, da se parlamentarne preiskave, ki so neprijetne za vsakokratno ve?ino, odložijo v nedogled ali spremenijo v povsem neu?inkovit mehanizem nadzora.

Na pobudo Interesne skupine delodajalcev in Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, ki sta sledili pobudi državnega svetnika Marka Staroveškega, je Državni svet obravnaval in sprejel **Zahtevo za za?etek postopka za oceno ustavnosti 14. ?lena Zakona o Skladu kmetijskih zemljiš? in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 idr.), kolikor se nanaša na zemljiš?a, namenjena turistih?**

ni dejavnosti.

Državni svet v zahtevi zatrjuje, da je izpodbijana določba povzročila nedopustno podžavljenje zemljišč, s katerimi so pred uveljavitvijo zakona upravljala turistična društva. Ob tem opozarja, da so bila v sistemu družbene lastnine turistična društva hkrati osebe civilnega prava in družbene pravne osebe. Zaradi tega so lahko pridobivala lastninsko pravico na zemljiščih, kar pa se v izpodbijani določbi ni upoštevalo. Posledično je na podlagi izpodbijane določbe prišlo do razlastitve, lastnina pa je bila turističnim društvom odvzeta brez individualne odločbe in brez primerne nadomestila. V zvezi s tem se posebej opozarja na prakso Ustavnega sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice, ki dosledno poudarjata pomen zaščitne zasebne lastnine. Zahteva izpostavlja, da izpodbijana določba protiustavno posega v pravico do zasebne lastnine, načelo enakosti pred zakonom, načela pravne države in svobodno gospodarsko pobudo. Prav tako predstavlja kršitev določb Prvega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Državni svet hkrati z zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti predlaga, da Ustavno sodišče začasno zadrži izvrševanje 14. člena ZSKZ ter da zadevo obravnava absolutno prednostno.

Na pobudo Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Državni svet obravnaval in sprejel **Zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti 6.c, 6. in triindvajsete alineje prvega odstavka 15. člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21, 109/23, 12/25 – odl. US in 60/25), 6.b, 6.c in 6. člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21, 109/23 in 12/25 – odl. US) in šestega odstavka 32. člena ter četrtega odstavka 36. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 60/25).**

Izpodbijane določbe ukinjajo poseben režim posedovanja prepovedanih vrst, uvajajo sistem pozitivnega seznama dovoljenih živali, določajo odvzem nedovoljenih živali od 1. januarja 2028 ter uvajajo popolno prepoved privezovanja psov tudi na vodoravnem vodilu, tudi na kmetijskih gospodarstvih. Po oceni Državnega sveta je takšna ureditev nesorazmerna in pomeni hud poseg v ustavno varovane pravice posameznikov in organizacij, zlasti v pravico do zasebne lastnine in svobodno gospodarsko pobudo. Avtomatičen odvzem doloženih živalskih vrst, brez ustreznega prehodnega obdobja, nadomestil ali jasno doloženih in predvidljivih postopkov, lahko povzroči izgubo dejavnosti in edinega vira dohodka ter posega v že pridobljene pravne položaje trgovcev in živalskim vrtovom podobnih prostorov, s čimer se krši tudi načelo varstva zaupanja v pravo. Državni svet opozarja tudi na arbitrarnost sistema pozitivnega seznama, v katerem minister samostojno odloča o dovoljenih živalskih vrstah, ter na neenako obravnavo lastnikov psov. Popolna prepoved privezovanja psov na kmetijskih gospodarstvih namreč ni stvarno utemeljena, saj zakonodajalec sam priznava, da privezovanje, kadar omogoča zadostno gibanje in umik, samo po sebi ne škoduje dobrobiti psov. Nasprotno, takšna prepoved lahko v praksi vodi v poslabšanje njihove dobrobiti, ker lastnike sili v namestitve psov v manjše pesjake ali zaprte prostore, kar je v nasprotju z načelom varstva živali. Ker zakonodajalec ni izkazal nujnosti tako skrajnih ukrepov niti ni zagotovil ustreznih varovalk in odškodnin, Državni svet meni, da izpodbijane določbe niso skladne z ustavnimi in konvencijskimi jamstvi ter zahteva presojo njihove ustavnosti.

Na pobudo Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Državni svet obravnaval in sprejel **Zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 9.a člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 - uradno prečiščeno besedilo, 21/18 - ZNOrg, 92/20, 159/21, 109/23, 12/25 - odl. US, 60/25, v nadaljevanju: ZZZiv), v delu, ki se nanaša na začetek uporabe, kot ga določa peti odstavek 36. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 60/25, v nadaljevanju: ZZZiv-G) in pete alineje drugega odstavka 20. člena ZZZiv v povezavi s 33. in šestim odstavkom 36. člena ZZZiv-G.**

Zadnje spremembe zakona prepovedujejo baterijsko rejo kokoši od 1. januarja 2029 ter uvajajo obvezno kastracijo pujskov z anestezijo in analgezijo od 1. januarja 2026, pri čemer po mnenju Državnega sveta prekomerno in nesorazmerno posegajo v pravice rejcev. Prehodna obdobja so prekratka in ne upoštevajo dejstva, da so rejci kokoši še nedavno vlagali v obstoječe tehnologije tudi ob podpori države, zato se njihov

pravni in ekonomski položaj bistveno poslabšuje, kar krši načela pravne varnosti in predvidljivosti. Podobno velja tudi za ureditev kastracije pujskov, ki so jo do sedaj izvajali rejci sami, po novi ureditvi pa bodo kastracijo do sedmega dneva starosti z uporabo anestezije in analgezije izvajale samo veterinarske organizacije, brez ustreznega prehodnega obdobja. Takšna ureditev rejcem pravišev nalaga dodatno finančno breme in jih postavlja v izrazito konkurenčno slabši položaj, saj bo država stroške kastracije pujskov krila le prvi dve leti, nato pa bodo v celoti padli na rejce. Slovenski rejci bodo zaradi strožje ureditve in neobstoja zaščitnih ukrepov pred uvozom v izrazito slabšem konkurenčnem položaju v primerjavi z rejci v drugih državah članicah EU, kjer takšne prepovedi še niso uvedene (države članice sledijo postopnemu prehodu na prosto rejo kokoši do leta 2035, za prenehanje izvajanja kastracije brez anestezije pa Evropska komisija še ni določila roka za prenehanje, niti ni sprejela zakonodajne zahteve glede obvezne uporabe omamljanja ali protibolevinske terapije). Dodatna finančna bremena bodo vodila v opuščanje reje, povečanje uvoza cenejših proizvodov in zmanjšanje domače pridelave, kar ogroža prehransko samooskrbo in suverenost države. Zakonodajalec pri sprejemu ukrepov ni ustrezno tehtal med varstvom živali ter ustavno varovanimi pravicami rejcev, zlasti pravico do zasebne lastnine in svobodne gospodarske pobude, niti ni utemeljil nujnosti in sorazmernosti izbranih rešitev. Zaradi nevarnosti nastanka težko popravljivih posledic tako za rejce kokoši nesnic oziroma rejce pujskov, kot tudi za Republiko Slovenijo z vidika zagotavljanja javnega interesa prehranske samooskrbe in suverenosti, Državni svet predlaga začasno zadržanje izvrševanja izpodbijanih določb ter absolutno prednostno obravnavo zadeve pred Ustavnim sodiščem.

Državni svetniki so obravnavali in **podprli Dopolnjen predlog zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (ZPZPV) – druga obravnava**, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Cilj predloga zakona je vzpostaviti celovit pravni in finančni okvir za postopno zapiranje Premogovnika Velenje do leta 2033, v skladu z Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij ob upoštevanju načel pravičnega prehoda. Dopolnjen predlog zakona ureja izvajanje zapiralnih in sanacijskih del, zagotavlja socialno in delovnopravno varnost zaposlenih, določa posebne pogoje upokojevanja ter vzpostavlja mehanizme državnega nadzora in financiranja procesa zapiranja, ob hkratnem upoštevanju interesov lokalnih skupnosti in dolgoročne razvojne stabilnosti Savinjsko-Šaleške regije. Državni svet je med obravnavo poudaril tudi nujnost celovite obravnave položaja zaposlenih v Termoelektrarni Šoštanj (TEŠ), ki so neločljivo povezani s Premogovnikom Velenje ter časovno uskladitev zakona z obstoječo interventno zakonodajo (prepoved uporabe premoga od 1. 5. 2027). Državni svet opozarja, da bi predčasen ali neustrezen načrtovan izstop iz premoga lahko povečal energetska, gospodarska in socialna tveganja, in pravičuje, da bodo v okviru nadaljnjega zakonodajnega postopka proučena vsa odprta vprašanja in razjasnjeni pomisleki lokalnega okolja in socialnih partnerjev, saj je to ključno za uresničitev pravičnega in razvojno naravnane prehoda SAŠA regije po izstopu iz premoga.

Državni svet je **podprl tudi Predlog zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške premogovne regije (ZRPSŠPR) – druga obravnava**, ki ga je v zakonodajni postopek po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Namen zakona je omiliti in odpraviti posledice postopnega in predčasnega izstopa iz premoga v Savinjsko-Šaleški regiji v skladu z načeli pravičnega prehoda. Predlog zakona določa ukrepe razvojnega prestrukturiranja na področjih gospodarstva, energetike, okolja in socialne kohezije, s ciljem spodbujanja gospodarske rasti, ustvarjanja novih in ohranjanja obstoječih delovnih mest, izboljšanja bivalnega okolja ter vzpostavitve ustrezne razvojne infrastrukture. Nadalje predlog zakona vzpostavlja pravni in finančni okvir za izvajanje programa razvojnega prestrukturiranja regije v obdobju 2026–2035, ki temelji na sodelovanju države, lokalnih skupnosti in ključnih regionalnih deležnikov ter predstavlja dopolnitev ukrepov, določenih v zakonodaji o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje. Finančni okvir je predviden v višini do 282 milijonov evrov, pri čemer je pomembno, da bo del sredstev neposredno namenjen občinam SAŠA regije za zagotovitev ustrezne razvojne mase in nadomestitev izgubljenih delovnih mest. Predlog zakona vključuje tudi konkretne strateške projekte, med katerimi so prenova sistema daljinskega ogrevanja SAŠA regije, preureditev energetske lokacije TEŠ na obnovljive vire energije, vzpostavitev Doline zagonskih in hitro rastočih podjetij, ohranitev Muzeja premogovništva Slovenije ter razvoj kulturnega in kreativnega sektorja. Tekom obravnave predloga zakona je bil Državni svet seznanjen s pomisleki lokalnih skupnosti glede časovnice izvajanja projektov, zlasti prenove sistema

daljinskega ogrevanja, ki bi ga po nacionalni strategiji morali zaključiti do leta 2033, ne do leta 2030, kot je predvideno v predlogu zakona. Prav tako je opozoril na tveganja zamud pri pripravi programa razvojnega prestrukturiranja zaradi bližajočih se volitev in morebitne neoperativnosti nove vlade. Državni svet poudarja pomen upoštevanja opozoril lokalnih skupnosti in socialnih partnerjev v nadaljnji zakonodajni proceduri ter nadgrajevanje in spremljanje zakona v odprtem dialogu z deležniki za uspešen in pravičen prehod regije.

Državni svet je obravnaval **Predlog zakona o zdravstveni negi in babištvu (ZZNB) – druga obravnava**. Državni svetniki so bili seznanjeni, da si Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zveza) že vrsto let prizadeva za celovito zakonsko ureditev področja zdravstvene nege in babištva kot samostojne in strokovno avtonomne zdravstvene dejavnosti. S predlogom zakona se sistematično urejajo vsebina, izvajalci, pogoji in organizacija dejavnosti zdravstvene nege in babištva ter tista vprašanja, ki zaradi specifične narave dela terjajo odstop od splošne ureditve v Zakonu o zdravstveni dejavnosti. Med drugim se določajo poklicne skupine, pogoji za samostojno opravljanje dela, pravice in dolžnosti izvajalcev, sistem strokovnega usposabljanja, licenciranja in specializacij ter vodenje registrov, kar prispeva k večji preglednosti, pravni varnosti in kakovosti izvajanja dejavnosti. Predlog zakona vzpostavlja tudi organizacijski model zdravstvene nege in babištva v javnih zavodih, ureja prenos določenih pooblastil za izvajanje zdravstvenih storitev, prvič sistematično ureja telezdravstvene storitve na področju zdravstvene nege in babištva ter krepi nadzor nad strokovnostjo in varnostjo obravnave pacientov. Državni svet je **podprl** prizadevanja za zakonsko ureditev področja zdravstvene nege in babištva, ki predstavlja enega temeljnih stebrov zdravstvenega sistema in ki ga izvaja najštevilnejša poklicna skupina zdravstvenih delavcev. Ob tem je predlagatelj in kvalificirane predlagateljke amandmajev pozval, naj v nadaljnjem zakonodajnem postopku proučijo pripombe Zbornice – Zveze ter jih v največji možni meri upoštevajo, zlasti glede ureditve javnih pooblastil, pristojnosti zbornice, sistema licenciranja, specialnih znanj, mentorstva in varstva zdravstvenih delavcev pri opravljanju dela, z namenom dodatne izboljšave zakonskih rešitev.

Podporo je prejel tudi Dopolnjen predlog zakona o udeležbi delavcev pri dobičku (ZUDDob-1) – druga obravnava, katerega cilj je odpraviti pomanjkljivosti dosedanje ureditve, zlasti neučinkovite davčne spodbude ter prekomerna administrativna bremena, zaradi katerih se mehanizem udeležbe delavcev pri dobičku v praksi ni uveljavil. Dopolnjen predlog zakona temelji na spodbujanju večje vključenosti zaposlenih v ustvarjanje in delitev dobička ter s tem krepitvi motivacije, produktivnosti, pripadnosti podjetju in dolgoročne konkurenčnosti gospodarstva. Ključne rešitve vključujejo povečanje največjega deleža dobička, namenjenega delavcem, z dosedanjih 20 odstotkov na največ 33 odstotkov dobička posameznega poslovnega leta, pri čemer skupni znesek ne sme preseči 20 odstotkov letne bruto mase plač. Največ polovica tega zneska se lahko izplača v denarju, preostanek pa v obliki delniške ali družbeniške sheme. Dopolnjen predlog zakona prinaša tudi administrativne poenostavitve, med drugim ukinja obvezno registracijo pogodb o udeležbi pri dobičku ter uvaja zgolj obveznost obveščanja Finančne uprave Republike Slovenije. Na davčnem področju se uvaja st odstotna olajšava pri davku od dohodkov pravnih oseb za znesek dobička iz preteklih obdobj, ki ga družba razdeli delavcem v okviru zakonsko določenih shem, največ do višine davčne osnove. Za delavce je predvidena posebna davčna obravnava dohodkov iz udeležbe pri dobičku, ki se razlikuje glede na izbrano shemo (denarna, delniška ali družbeniška). Dopolnjen predlog zakona hkrati uvaja varovalke za preprečevanje preliivanja rasti plač v davčno ugodnejše oblike nagrajevanja, saj lahko družba davčno ugodnosti uveljavlja le ob izpolnjevanju pogojev glede rasti povprečnih plač, določenih z zakonom. Državni svet je ob tem poudaril pomen prostovoljnosti udeležbe pri dobičku tako za delodajalce kot za delavce, na čela enakosti obravnave vseh zaposlenih ter zagotavljanja, da udeležba pri dobičku ne posega v že pridobljene pravice iz delovnega razmerja.

Državni svet je obravnaval in **podprl** tudi **Dopolnjen predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu (ZŠpo-1B) – druga obravnava**, katerega namen je vzpostaviti stabilen, pregleden in pravičen sistem podpore športnikom in trenerjem ter izboljšati njihov dolgoročni socialni položaj, zlasti v obdobju po zaključku tekmovalne oziroma poklicne kariere. Z zakonsko novelo se krepi podporne mehanizme za usklajevanje športnih in izobraževalnih obveznosti ter spodbuja varno in naravnano karierno pot športnikov. Ključna sistemska rešitev je uvedba pravice do športne priznavalnine kot dodatka k pokojnini za nekdanje

vrhunske športnike, ki se prizna upravičencem, katerih pokojnina ne dosega zneska 1.100 evrov, pri čemer razlika do tega zneska ne sme presežiti 300 evrov mesečno. Namen ukrepa je zagotoviti dostojno socialno varnost posameznikom, ki so s svojimi dosežki pomembno prispevali k ugledu Republike Slovenije. Predlog zakona določa tudi ustanovitev nacionalnega kariernega centra za športnike v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije, ki bo športnikom zagotavljal celostno podporo pri usklajevanju izobraževanja in športa, kariernem svetovanju ter prehodu na trg dela. Dopolnjen predlog zakona uvaja tudi pravico do prehodnega denarnega nadomestila za nekdanje vrhunske športnike, vključene v javnoveljavne izobraževalne programe, ki v tem času niso zaposleni. Upravičenci bodo lahko največ 36 mesecev prejeli nadomestilo v višini minimalne plače in bodo vključeni v obvezna socialna zavarovanja. Dopolnjen predlog zakona ureja tudi izjeme pri priznavanju pogojev za opravljanje strokovnega dela v športu za posameznike z dolgoletnimi izkušnjami, ki so to dejavnost opravljali kot svojo izključno poklicno pot že pred uveljavitvijo veljavnega Zakona o športu. S tem se preprečuje izguba pravice do dela omejenemu krogu trenerjev in zagotavlja kontinuiteta strokovnega delovanja do upokojitve. Dopolnjen predlog zakona predstavlja pomemben sistemski premik, saj uvaja povečane investicije v športno infrastrukturo po vsej državi (308 projektov) in umestitev športa v gospodarski resor, kar omogoča tesnejšo povezavo s strateškimi razvojnimi politikami. Državni svet je izpostavil tudi možnost, da se podoben sistemski pristop v prihodnje uporabi za podporo nadarjenim posameznikom na drugih področjih, zlasti v izobraževanju, ter predlagal razmislek o kriterijih za ovrednotenje vrhunskih dosežkov, obdavčitvi športnih nagrad, oblikovanju posebnega varnostnega sklada za športnike in konceptu dvojne rabe športnih objektov.

Državni svet je **podprl Dopolnjen predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1B) – skrajšani postopek**, katerega namen je posodobitev sistema usmerjanja otrok s posebnimi potrebami ter krepitev pogojev za vključitve izobraževanje. Med ključnimi novostmi je umestitev otrok z gluhoslepoto kot samostojne skupine otrok s posebnimi potrebami, s čimer se omogoča ustreznejše prepoznavanje njihovih specifičnih potreb ter zagotavljanje prilagojene strokovne podpore. Dopolnjen predlog zakona dodatno sistemsko opredeljuje podporo in pomoč v okviru razširjenega programa osnovne šole za otroke z učnimi težavami ali drugimi posebnimi okoliščinami, še pred začetkom formalnega postopka usmerjanja. Zakonska novela ureja prilagajanje in pretvarjanje učbenikov ter drugih učnih gradiv v okviru javne službe ter vzpostavlja digitalni repozitorij potrjenih učnih gradiv za otroke s posebnimi potrebami. Natančneje se določajo tudi oblike pomoči, vključno s pomočjo spremljevalca, spremljevalca skupine in varuha-negovalca v posameznih vzgojno-izobraževalnih in posebnih programih ter med organiziranim prevozom. Dopolnjen predlog zakona jasneje opredeljuje pravico do vključitve učencev in dijakov v domove za učence ter prinaša spremembe na področju delovanja komisij za usmerjanje. Na postopkovni ravni se uvaja možnost elektronskega vlaganja vlog, natančneje se določajo obvezne priloge k zahtevi za usmerjanje, posodablja se vrhanje ter krepi obvezna letna evalvacija individualiziranih programov. Državni svet opozarja, da predlagane rešitve predstavljajo pomemben korak k izboljšanju kakovosti inkluzivnega izobraževanja, vendar še vedno zahtevajo dodatno sistemsko podporo šolam in učiteljem, da bo pravice otrok s posebnimi potrebami mogoče učinkovito uresničevati. Poudarja tudi potrebo po spremljanju izvajanja zakona in odprtem dialogu z deležniki za zagotavljanje celovite podpore.

Državi svetniki so obravnavali dva predloga dopolnitve Poslovnika Državnega sveta. V nadaljevanju obravnave **Predloga Dopolnitve Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1I)** po razpravi o amandmajih državnega svetnika Miloša Poholeta in Interesne skupine negospodarskih dejavnosti sprememba Poslovnika Državnega sveta ni bila sprejeta. Na predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti je Državni svet zašel obravnavo **Predloga dopolnitve Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1J)**, ki se nanaša na ponovno vključitev določbe o volitvah predsednika in podpredsednika Državnega sveta ob polovici mandata Državnega sveta v drugi odstavku 78. člena poslovnika. Takšna ureditev je bila v poslovniku v veljavi do leta 2020, ko je bila urtana z novelo PoDS-1F. Razpravo in odločanje ter predstavitev vsebine predloga novele poslovnika in mnenja Mandatno-imunitetne komisije (če bo sprejet tudi drugi predlog sklepa!) o tem predlogu bo Državni svet opravil na naslednji redni seji, ki bo 11. februarja 2026.

Državni svet je na 35. seji imenoval **Matjaža Švagana za predstavnika Državnega sveta Republike Slovenije v Strokovni skupini za pripravo modela pokrajin Slovenije**, ustanovljeni pri Ministrstvu za

javno upravo za proučitev strokovnih podlag za decentralizacijo in morebitno regionalizacijo države.

Pod točko dnevnega reda **Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov** je Državni svet na plenumu obravnaval:

- **vprašanja državnega svetnika Jožefa Školca v zvezi z izvedljivostjo Zakona o potrjevanju učnih gradiv (Uradni list RS, št. 112/25; ZPUG) za šolsko leto 2026/2027, naslovljena na Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje.** Vprašanja se glasijo:

1. Kako bo zakon vplival na zakonsko zagotovljeno avtonomijo učiteljev pri izvajanju pouka?
2. Ali bo sprememba v zvezi s potrjevanjem učnih gradiv, sprejeta sredi šolskega leta, izvedljiva z vidika priprave seznamov učnih gradiv za šolsko leto 2026/2027 na ravni posameznih šol?
3. Kako bo nov Pravilnik o potrjevanju učbenikov, delovnih učbenikov in delovnih zvezkov omogočil potrjevanje učnih gradiv na podlagi smernic, ki niso jasno opredeljene in s katerimi zainteresirana javnost ni seznanjena?
4. Kako bo Zavod Republike Slovenije za šolstvo zaradi kadrovskega primanjkljaja na posameznih predmetnih področjih zagotovil izvedbo postopkov potrjevanja v predpisanih rokih?
5. Ali je realno pričakovati, da bodo učbeniki in delovni zvezki pravočasno potrjeni po novih učnih na rtih do 1. 9. 2026?
6. Ali se bodo učna gradiva, kot so atlas, zemljevidi in zbirke nalog, ki se pri nekaterih predmetih uporabljajo kot eden izmed osnovnih učnih virov, ter učni listi lahko še naprej uporabljali?
7. Kako bo v praksi zagotovljena obravnava in uporaba učnih gradiv, ki ne bodo potrjena?

V obrazložitvi je državni svetnik Školc poudaril, da Zakon o potrjevanju učnih gradiv (ZPUG), sprejet sredi šolskega leta 2025/2026 in uporabljen že v šolskem letu 2026/2027, povzroča resne izzive pri pripravi seznamov učnih gradiv, ogroža avtonomijo učiteljev, zahteva potrjevanje velikega števila gradiv, ob tem pa so smernice za potrjevanje nejasne in niso javno dostopne, kar ustvarja negotovost pri uporabi gradiv, ki niso potrjena, ter dvome o pravočasni izvedbi vseh postopkov do začetka šolskega leta.

- **pobudo državnega svetnika Marka Lotriča v zvezi z ohranitvijo dostopnosti poštnih storitev in zagotovitvijo nemotene delovanja poslovalnic Pošte Slovenije, naslovljena na Vlado Republike Slovenije.** Pobuda se glasi: Vlada Republike Slovenije naj v okviru svojih pristojnosti sprejme ustrezne ukrepe za ohranitev dostopnosti poštnih storitev in zagotovi nemoteno delovanje in ustrezno geografsko razpršenost mreže poslovalnic Pošte Slovenije.

V obrazložitvi je državni svetnik Lotrič izpostavil, da so poštna storitve javna infrastruktura in storitev splošnega gospodarskega pomena, njihova dostopnost pa je ključna za enakopravno vključevanje prebivalcev v družbeno in gospodarsko življenje, zlasti na podeželskih in odročnih območjih. Omejevanje poštnih poslovalnic ali skrajševanje delovnega časa, kot je predvideno za Pošto 4228 Železniki, bi lahko dejansko onemogočilo dostop do poštnih storitev številnim uporabnikom, predvsem starejšim, gibalno oviranim osebam, zaposlenim izven kraja bivanja ter lokalnim podjetnikom in kmetom. To lahko povzroči negativne socialne in gospodarske učinke na lokalno okolje. Poudaril je, da mora država kot lastnica Pošte Slovenije in nosilka regulatornih pristojnosti zagotoviti, da poslovne odločitve ne zmanjšajo dejanske dostopnosti javnih storitev.

- **vprašnji državnega svetnika Petra Dermola glede zagotavljanja socialne varnosti zaposlenih v družbi Termoelektrarna, naslovljeni na Vlado Republike Slovenije.** Vprašnji se glasita:

1. Kako bo Vlada Republike Slovenije zagotovila socialno in ekonomsko varnost ter varstvo pravic zaposlenih v družbi Termoelektrarna Šoštanj, d. o. o., glede na to, da se njihov položaj ne ureja v zakonu, ki postavlja okvir za postopno zapiranje Premogovnika Velenje?

2. Kako namerava Vlada Republike Slovenije po 30. 4. 2027 urediti nadaljnje delovanje družbe Termoelektrarne Šoštanj, d. o. o., ob upoštevanju dejstva, da veljavna zakonodaja njeno delovanje in financiranje ureja le do navedenega datuma?

V obrazložitvi vprašanj je državni svetnik Dermol poudaril, da ZPZPV ureja pravice zaposlenih v družbi Premogovnik Velenje in njenih odvisnih družbah, vendar ne vključuje zaposlenih v Termoelektrarni Šoštanj, ki so neposredno odvisni od PV in del istega energetskega sistema. Opozoril je, da po prenehanju veljavnosti ZPFPPIP 30. aprila 2027 zaposleni v TEŠ ostajajo brez socialne in ekonomske zaščite, kar povzroča neenako obravnavo, tveganja za socialno stabilnost, javne finance in energetske varnost regije. Poudaril je, da je nujno zagotoviti enakovredne pravice zaposlenih v TEŠ, uskladiti delovanje obeh zakonov ter nemudoma pristopiti k novelaciji ZPFPPIP, da se zagotovi celovita zaščita pravic in pravičen prehod.

- **pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča za presojo izvajanja biovarnostnih ukrepov v praksi ter skladnosti veljavne zakonodaje, naslovljena na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.** Pobuda se glasi: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naj prouči, ali so biovarnostni ukrepi, določeni z veljavno zakonodajo in podzakonskimi akti, v praksi skladni z ureditvijo prostega prehoda in gibanja po kmetijskih zemljiških in gozdovih, kot ju določata Zakon o kmetijskih zemljiških in Zakon o gozdovih. Na tej podlagi naj predlaga systemske rešitve, ki bodo omogočale zakonito, sorazmerno in v praksi izvedljivo izvajanje biovarnostnih ukrepov.

Državni svetnik Tomažič je izpostavil, da so se biovarnostni ukrepi za rejce in kmete leta 2025 zaostri, pri čemer so obveznosti, kot so varovanje živali, preprečevanje nepooblaščenega dostopa in vodenje evidenc, pogosto prenesene izključno na lastnike živali. To povzroča neskladje z zakonitim prostim prehodom po kmetijskih zemljiških in gozdovih ter omejuje nadzor nad ravnanjem tretjih oseb. Posebej problematično je pri skupni ali organizirani paši, solastninskih zemljiških, območjih Natura 2000 in ob organiziranih prireditvah, kjer rejci nimajo dejanskega vpliva na druge uporabnike prostora. Tomažič je poudaril, da bi morala biti odgovornost za biovarnost sorazmerno porazdeljena med vse uporabnike prostora in organizatorje dejavnosti, da se zagotovi zakonito, sorazmerno in izvedljivo izvajanje ukrepov.

***

Posnetek 35. redne seje Državnega sveta je dostopen na povezavi:

<https://www.youtube.com/watch?v=gJnIzv6qaWA>

